

ARJEN RISTIRIITOJA PIKKULAPSIPERHEISSÄ. NETTIKESKUSTELUN ANALYYSI

Anu Raijas: *MMT, dosentti, tutkimuspäällikkö, Kuluttajatutkimuskeskus*

Marjaana Sailio: *MMK, Helsingin yliopisto*

anu.raijas@kuluttajatutkimuskeskus.fi, marjaana.sailio@helsinki.fi

Janus vol. 20 (4) 2012, 316–333

Janus

Tiivistelmä

Tutkimuksemme tavoitteena on tuoda esille uusia näkökohtia pikkulapsiperheiden arjen ristiriidoista ja niiden syntymisen taustoista perheen elämän muuttuessa erityisesti ajan sekä taloudellisten resurssien määrän ja käytön suhteen. Artikkelissa konkretisoimme arjen toiminnan kotitöiden tekemiseen ja jakamiseen. Tutkimusaineisto kerättiin internetin neljältä vauva- ja perheaiheisiin keskittyneeltä keskustelupalstalta. Analysoitavana oli 50 keskusteluketjua. Keskustelut oli käyty vuosina 2004–2011. Keskusteluaineistoa analysoitiin sisällönanalyyseillä ja teemoittelemalla. Tutkimustulokset antavat viitteitä siitä, että kotitöiden tekeminen ja jakaminen vanhempien kesken on yksi ristiriitoja aiheuttava toiminnan alue perhe-elämän siinä vaiheessa, jolloin vasta opetellaan tapoja ja käytäntöjä toimia uudessa elämäntilanteessa. Ristiriidat aiheutuvat siitä, että puolisoilla on toisistaan poikkeavat näkemykset perheessä noudatettavasta roolimallista. Perhe-elämän arjen ongelmien varhainen havaitseminen on tarpeellista lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

JOHDANTO

Minä en ihmettele yhtään, että pienten lasten vanhemmat eroavat. Vaikka kuinka olisi valmis ja varautunut, niin ensimmäinen vuosi on rankka!!!! Kun yrittää pitää parisuhteesta huolta, imettää, hoitaa koliikkista vauvaa, olla vauvan saatavilla 24h/vrk kolme ensimmäistä vuotta, huolehtia virikkeellisestä ympäristöstä ja kehittävästä kommunikoinnista ja kun vielä pitäisi olla timmissä kunnossa sekä olla muuten huoliteltu ja hehkeä, niin ei ihme että yhteiselo voi käydä hermoja raastavaksi tappeluksi ja toisen syyttelyksi.

Näin kiteyttää pikkulapsiperheiden eroon johtavia syitä eräs kirjoittaja Ellit-keskustelupalstalla internetissä (Ellit 2008). Kirjoitus syntyi kommenttina

Vauva-lehden artikkelille, jossa tuotiin esille alle vuoden ikäisten lasten vanhempien avioerojen lisääntyminen. Artikkelille sai aikaan vilkkaan keskustelun erojen syistä. Esille otettiin parisuhteen laiminlyönti lapsen syntymän jälkeen, äitiyden paineet sekä miesten liian vähäinen osallistuminen perheen arkeen. Keskusteluissa vauva-aika esitettiin parisuhteen haastavana poikkeustilana.

Helsingin Sanomat uutisoi 15.11.2010 Espoossa vuoden 2010 tammi-lokuussa tehdyistä erosopimuksista kolmanneksen koskeneen alle 3-vuotiaiden ja viidesosan alle vuoden ikäisten lasten perheitä. Artikkelin haastateltujen sosiialityöntekijöiden mukaan sama ilmiö löytyy myös Helsingistä ja Vantaalta. Helsingissä on neuvoloissa tavattu perheitä,

joissa puoliset eroavat jo ennen lapsen syntymää.¹ Tässä yhteydessä on otettu esille julkisen sektorin liian vähäinen tuki lapsiperheille. Vanhempien parisuhteen kestävyydellä on merkitystä, sillä parisuhteen kariutumisen on osoitettu olevan uhka lapsen kehitykselle (mm. Amato & Keith 1991). Lapsuudenkodin olosuhteiden on myös esitetty vaikuttavan merkittävästi lapsen tulevaisuuteen (ks. esim. Hiilamo ym. 2010).

Internetin yleistymisen ja arkipäiväistyminen kommunikaatiossa ovat ohjanneet tämänkin aiheen käsittelyn verkkoon. Internet on muuttanut vuorovaikutuksen käytäntöjä tarjotessaan palveluita ja foorumeita, joissa aika- ja paikkariippumattomasti voidaan kommunikoida kenen tahansa kanssa joko omalla nimellä, nimimerkillä tai nimettömänä. Yhtenä esimerkkinä tästä ovat netissä toimivat keskustelupalstat, jotka kokoavat ihmisiä keskustelemaan heitä yhdistävistä aiheista. Palstoilla keskustelijat voivat jakaa keskenään tietoa ja kokemuksia tai hakea vertaistukea ja ymmärrystä (Savolainen 2011, 863). Nuorten äitien on havaittu löytäneen netin keskustelupalstat (Munnukka & Kiikkala 2001, 513–516, 518; Madge & O'Connor 2006, 206), jotka tarjoavat heille aikuiskontakteja ja tukiverkostoja samassa elämäntilanteessa olevien kanssa (ks. myös Drentea & Moren-Cross 2005, 922).

Tässä artikkelissa tutkimuksen kohteena ovat lapsiperheiden arjen toiminnan ristiriitatilanteet, joista keskustellaan internetin keskustelupalstoilla. Tarkastelemme ristiriitoja elinvaiheessa, jossa totutellaan elämään uuden perheenjäsenen kanssa. Siirryttäessä pariskuntaelinvaiheesta lapsiperhe-elämään perheen elämä muuttuu monin tavoin erityisesti

ajan sekä taloudellisten resurssien määrän ja käytön suhteen. Sopeutuminen näihin muutoksiin ei välttämättä suju kitkattomasti.

Tutkimuksemme tavoitteena on tuoda esille uusia näkökohtia pikkulapsiperheiden arjen ristiriidoista ja niiden syntyminen taustoista. Koska internetin tietyt keskustelupalstat ovat tämän päivän nuorille äideille luonteva vuorovaikutuksen kanava, saadaan niistä arvokasta aineistoa arjen toiminnan tutkimiseen. Artikkeleli tarjoaa uudenlaisen lähestymistavan nuorten perheiden kohtaamiin ongelmiin, jotka ovat tuttuja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Nettikeskusteluja analysoimalla voidaan alan ammattilaisille löytää konkreettisia teemoja hyödynnettäväksi käytännön työssä.

Esittelemme artikkelin aluksi aiempaa tutkimusta lapsen syntymän aiheuttamista muutoksista perheen arjessa. Tämän jälkeen käsittelemme internetin hyödyntämistä arjen keskustelu-ympäristönä. Tarkennettu tutkimusongelma, käytetyt aineistot ja analyysimenetelmät esitellään tätä seuraavassa jaksossa. Seuraavana artikkelissa esitellään arjen toimintaa nettikeskusteluissa ja nettikeskustelun erityispiirteitä. Artikkelin päättää tulosten pohdinta ja johtopäätökset.

AIEMPI TUTKIMUS LAPSEN SYNTYMÄN AIHEUTTAMASTA MUUTOKSESTA ARJESSA

Perheessä arjen toiminnan keskeisin tavoite on tyydyttää jäsentensä, ja erityisesti lasten, tarpeita heidän hyvinvointinsa varmistamiseksi. Hyvinvoinnin toteutumiseen tarvitaan perheen omia voimavaroja sekä yhteiskunnan ja ym-

päristön muiden toimijoiden tuottamia erilaisia hyödykkeitä.

Arjen toiminnot, käytännöt ja valinnat ovat aina yhteydessä yhteiskunnan rakenteisiin ja kontekstiin (Repo 2009, 43). Yhteiskunnalliset rakenteet ja instituutiot sekä kulttuuri luovat puitteet lapsiperheiden arjelle. Perheen arkea toteutetaan monimuotoisessa vuorovaikutuksessa ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien kanssa (Raijas 2008; Repo 2009, 28). Yhteiskunnan ja lähiympäristön luomissa olosuhteissa sekä tiettyjen rakenteellisten ehtojen puitteissa perheen arjessa tehdään eritasoisia, lyhyen ja pitkän tähtäimen yksilöllisiä päätöksiä ja valintoja (Acker 1997; Jokinen ym. 2004, 10–14; Salmi 2004).

Yhteiskunnalliset rakenteet ja instituutiot sekä kulttuuri muovaavat myös normeja, käsityksiä ja ymmärrystä lapsiperheen toiminnasta. Niin ikään ne vaikuttavat myös ihmisten kokemukseen arjesta (Smith 1987, 107–111; Salmi 2004, 22; Kuronen & Hokkanen 2008, 40). Lapsiperheiden vanhemmat perustelevat usein valintojaan yleisesti hyväksytyillä periaatteilla (Repo 2005): perheet pyrkivät toimimaan tiettyjen yleisten odotusten mukaisesti, samoin kuin muut vastaavassa elinvaiheessa elävät. Tänä päivänä vanhempien odotetaan panostavan lapseen (Dew & Wilcox 2011, 2). Tämä on näkynyt siten, että naiset ja miehet hoitavat lapsia aiempaa yhteisvastuullisemmin (Raijas & Varjonen 2007, 271).

Vuoden 2005 perhebarometrissa pikkulapsivaiheen esitettiin olevan haastavaa ja raskasta, sillä lapsen hoitamisen vaativuus yllättää osan vanhemmista. Vanhemmat myös ilmoittivat kärsivänsä autonomi-

ansa menetyksestä ja väsymyksestä. (Paajanen 2005, 53–54.) Kun perheeseen syntyy lapsi, perheen taloudelliset resurssit useimmiten vähenevät ja ajankäyttö muuttuu. Aikaa joudutaan varaamaan lapsen hoitoon ja muihin lapsen mukanaan tuomiin pakollisiin toimintoihin, kuten ruoanvalmistukseen ja pyykinpesuun. Tästä seuraa, että parisuhteelle jää aiempaa vähemmän aikaa. (Lammi-Taskula & Salmi 2009a, 50.) Myös arjen tekemisen ja olemisen paikat muuttuvat lapsen myötä: arkea joudutaan viettämään paljon kotona. Lapsen aikataulu rytmittää arjen ja etenkin naiset kokevat joutuvansa tinkimään harrastamisestaan, itsensä kehittämisestään ja sosiaalisesta kanssakäymisestään (Törrönen 2012, 50, 55).

Kun toinen vanhemmista jää hoitamaan lasta kotiin, hänen henkilökohtaiset tuloonsa yleensä vähenevät. Kotona lasta hoitava ei ole Suomessa kokonaan riippuvainen työssäkäyvän puolison tuloista, sillä kotona olevalle maksetaan peruspäivärahaa tai ansiosidonnaista vanhempainpäivärahaa (Hiilamo 2002). Johanna Lammi-Taskula ja Minna Salmi (2009b, 44) ovat kuitenkin huomioineet, että erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten äidit, joiden tulot perhevapaalla koostuvat vanhempainpäivärahasta tai kotihoidon tuesta, kärsivät tulojen riittämättömyydestä. Aikaisempi tutkimus (mm. Coltrane 2000) on tuonut esille henkilökohtaisten tulojen ja vallan välisen yhteyden perheen päätöksenteossa: korkeampien henkilökohtaisten tulojen katsotaan tuovan valtaa kontrolloida päätöksentekoa. Rahaan liittyvään päätöksentekoon vaikuttaa myös se, mihin rahaa käytetään ja millaiset oikeudet perheenjäsenillä sen käyttöön on. Perheessä ainakin osa

henkilökohtaisista ansiotuloista on saajan oman päätösvallan alla.

Kotiin lapsen kanssa jäävän elämä muuttuu muutoinkin kuin henkilökohtaisten tulojen suhteen. Toisen hoitaessa lasta kotona arki keskittyy kotiin ja lapsen hoidon ympärille, kun taas toinen puolisoista on usein työmarkkinoilla (Nomaguchi & Milkie 2003; Baxter ym. 2008; Törrönen 2012, 50). Tilanne voi aiheuttaa ristiriitoja: Carolyn Pape Cowan ja kumppanit (1985) ovat esittäneet miehen saattavan kokea, että hänen tulee perheen ainoana elättäjänä tehdä enemmän ansiotyötä, kun taas nainen haluaisi miehen olevan aiempaa enemmän kotona auttamassa lapsen hoidossa ja kotitöissä.

Kolmas merkittävä muutos lapsen syntymän myötä liittyy perheen aikuisten muuttuviin rooleihin, mikä vaikuttaa parisuhteeseen (Dew & Wilcox 2011, 2) jopa tulehduttavasti (Kontula 2009). Lapsi rajoittaa puolisoiden yhdessäoloa, sillä vanhemmuuteen liittyy vastuuta ja siihen kohdistuvia odotuksia. Tässä tilanteessa niin puolisoiden roolit kuin heidän välinen tasa-arvokin joutuvat uudenlaiseen tarkasteluun. (Määttä 2002, 92–98.) Riitta Jallinoja (2000, 88–91) huomauttaakin, että parisuhteeseen tulleet ”kolmas”² vie puolisoiden huomion ja ainakin hetkellisesti erkaannuttaa heidät toisistaan. Lisäksi Jeffrey Dew ja W. Bradford Wilcox (2011, 3, 7) ovat todenneet, että sosiaalisen ympäristön normit – Jallinojan (2000, 88–91) mukaan myös ”kolmannet” – ohjaavat äitiä lapsen syntymän myötä toteuttamaan naisen perinteistä roolia perheessä. Nainen joko vapaaehtoisesti sopeutuu tähän rooliin tai vastustaa sitä.

INTERNET ARJEN KESKUSTELUYMPÄRISTÖNÄ

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2011 keväällä 84 prosentilla kotitalouksista oli internetyhteys. Niistä, jotka eivät omista nettiyhteyttä, oli neljänneksellä pääsy internetiin. Kun 16–74-vuotiaista 89 prosenttia oli käyttänyt nettiä kolmen kuukauden sisällä tutkimuksesta, 16–44-vuotiaiden prosenttiosuus oli liki sata. Netin arkisuudesta kertoo sekin, että 59 prosenttia suomalaisista käyttää sitä useamman kerran päivässä ja 76 prosenttia päivittäin tai lähes päivittäin. Nettiä käytetään eniten asioiden hoitamiseen, viestintään ja tiedonhakuun. (SVT 2011.)

Internet onkin laajentanut sosiaalisen vuorovaikutuksen kenttää. Internetissä tapahtuvassa kommunikaatiossa syntyy uusia, ei-perinteisiä vuorovaikutuksen muotoja ja tapoja (Vuorinen 2005, 161). Tästä esimerkkinä ovat keskustelupalstat, joissa viestien jatkuva päivittyminen luo osallistujille tunteen aidosta kommunikaatiosta (Arpo 2005, 279). Internetvälitteinen viestintä koetaan helposti kasvottomaksi toisen osapuolen kommunikoidessa vain kirjoittamalla, ilman eleitä, ilmeitä tai äänenpainoja. Ruumiinkielen korvaa nettikeskusteluissa esimerkiksi erilaiset hymiöt, ja äänenpainoa voi ilmaista vaikkapa kapiteeleilla (Vanhanen 2011, 43). Kasvottomuudesta huolimatta ihmiset tuovat verkkokeskusteluissa hyvinkin herkästi esille muun muassa arvojaan, tapojaan ja oletuksiaan, joilla ruokitaan keskusteluja (Seymour 2001, 162). Internetissä solmitut suhteet voivat myös ulottua verkon ulkopuolelle: palstoilla tavattuja ihmisiä saatetaan kohdata kasvotusten (Munnukka & Kiikkala

2001, 518; Sarkadi & Bremberg 2005, 50; Ley 2007, 1391, 1393).

Koska internet on nykyään laajasti päivittäisessä käytössä, on sen käyttöä tutkittu paljon eri näkökulmista. Tästä huolimatta internetin ja erityisesti keskustelupalstojen käytöstä osana arjen toimintaa ei paljoakaan tiedetä (Valentine & Holloway 2002, 302; Savolainen 2011, 863). Myöskään perheenäitien ja yleisemminkin naisille suunnattujen keskustelupalstojen käyttö ja merkitykset eivät ole saaneet huomiota (Madge & O'Connor 2006, 200–201). Kuitenkin vanhemmuuden rooleista käydään jatkuvaa keskustelua internetissä (Miyata 2002, 545).

Keskustelupalstat tarjoavat foorumin tiedon ja kokemusten jakoon, ongelmanratkaisuun ja vertaistukeen (Ley 2007, 1393; Savolainen 2011, 863). Keskustelupalstat tuovat mahdollisuuden vuorovaikutukseen niille, joiden muut sosiaaliset verkostot ovat suppeita (Madge & O'Connor 2006, 207). Nykyajan perheenäideille keskustelupalstat toimivat siten luontevana kommunikation välineenä elinvaiheessa, jossa kaivataan tukea ja tietoa. Avun hakeminen ja saaminen sekä tiedon ja kokemusten jakaminen ovat tällöin tärkeässä roolissa. (Munnukka & Kiikkala 2001, 513–516, 518; Miyata 2002, 522–523; Madge & O'Connor 2006, 206.)

Koska keskustelupalstat ovat asynkronisia eli ei-reaaliaikaisia, ne vapauttavat osallistujansa ajasta ja paikasta. Ympäri vuorokautinen ”aukiolo” mahdollistaa tuen myös hetkinä, jolloin sitä ei muualta saa (Madge & O'Connor 2006, 207). Pals-toilla voi vieraila milloin vain ja kuinka usein tahansa. Eräissä ruotsalaisessa tut-

kimuksessa (Sarkadi & Bremberg 2005, 50–51) todetaan, että tämänkaltainen sosiaalinen tuki ei kohdennu vain hyväosaisille, sillä monet yksinhuoltajat, pienipalkkaiset ja matalasti koulutetut kokivat keskustelupalstan hyväksi sosiaalisen tuen lähteeksi. Tämä pätee todennäköisesti Suomessakin, koska internetin käyttö on niin yleistä (SVT 2011). Monissa muissa maissa sosioekonomiset tekijät vaikuttavat mahdollisuuksiin käyttää internetiä, sillä kaikilla ei ole mahdollisuutta käyttää tarvittavia laitteita ja yhteyksiä saatikka osaamista niiden käyttöön. Pääsy internetiin saattaakin tänä päivänä syventää entisestään kuilua hyvä- ja huono-osaisten välillä (Seymour 2001, 148–149).

TUTKIMUSONGELMA, KÄYTETYT AINEISTOT JA ANALYYSIMENETELMÄT

Tässä artikkelissa tutkimme pikkulapsiperheiden arjen toimintaa ja siinä esiintyviä ristiriitatilanteita nettikeskusteluaineiston avulla. Tarkastelemme keskusteluja perheen sisäisen päätöksenteon ja arjen hyvinvoinnin toteutumisen näkökulmista, joissa perheen oman toiminnan lisäksi keskeistä on yhteiskunnan ja ympäristön muiden toimijoiden rooli. Olemme erityisesti kiinnostuneita muuttuvien olosuhteiden vaikutuksesta kotitalouden arjen toimintaan.

Artikkelissamme konkretisoimme arjen toiminnan kotitöiden tekemiseen ja jakamiseen, sillä kuten Eeva Jokinen (2005, 47) on todennut, kotitöissä tulee esille kaikki arjen dimensiot. Kotitöiden jakamisen on myös todettu aiheuttavan parisuhteessa ristiriitoja (Reuna 1998; Paajanen 2005, 2007; Lammi-Taskula & Salmi 2008, 46–47).

Aineisto kerättiin laajempaan tutkimukseen³, jossa tutkittiin kotitöiden ja rahan jakamiseen liittyviä ristiriitoja pikkulapsiperheissä. Tutkimuksemme on aineistolähtöinen, mutta se pohjautuu aikaisemman tutkimuksen ja teorioiden pohjalta saatuun esiyymmärrykseen. Esiymmärrys on ohjannut meitä kiinnittämään huomioita tutkimusongelman ratkaisemisen kannalta relevantteihin seikkoihin.

Vauva- ja perheaiheisiin keskittyneitä palstoja on internetissä useita, mutta päädyimme keräämään aineistoa palstoilta, joissa keskustelu oli runsainta. Tällaisiksi osoittautuivat Vauva-, Kaksplus- ja Meidän Perhe -lehtien keskustelupalstat sekä naisille suunnattu Ellit-sivusto.⁴ Lehtien nettisivut olivat hyvin samantyyppisiä. Keskustelupalstojen lisäksi sivustoilla oli paljon muutakin sisältöä: asiantuntija-artikkeleita odotusajasta, kasvatuksesta ja perhe-elämästä, osto- ja myyntipalstoja, kilpailuja sekä eriaiheisia blogeja. Ellit-sivustolla käsiteltiin myös muun muassa muotia ja liikuntaa.

Tässä tutkimuksessa mukana olevat keskustelupalstat sisältävät eri ajankohtina käytyjä asynkronisia keskusteluja. Vaikka keskusteluja käytiin eri vuorokauden aikoina ja viikonpäivinä, löysimme eniten keskusteluja maanantaisin ja sunnuntaisin kello 12–14 aikaan. Kommunikointi palstoilla tapahtuu kirjoittajien lähettäessä omia viestejään keskustelualustalle tai vastatessa muiden viesteihin. Osa keskustelupalstoista on täysin avoimia, joihin voi kirjoittaa rekisteröitymättä, osassa vaaditaan rekisteröitymistä, vaikka kommentit voidaankin kertoa nimimerkin takaa. Tutkimusaineistoomme otimme vain keskusteluja, joita pääsi lukemaan ja seuraamaan rekisteröitymättä.

Keskustelupalstat nettisivuilla on organisoitu siten, että ne koostuvat yläteemoista, joiden alla on useita keskustelukategorioita⁵ ja niiden alla on edelleen suuri määrä erilaisia keskustelunaloituksia. Aineistonkeruuta tehtiin palstojen sisäisen hakukoneen avulla käyttäen hakusanoja ”kotityö”, ”kotityöt”, ”kotit-”. Valituilla hakusanoilla aineistoa löytyi hyvin runsaasti, ja siksi muita hakusanoja ei nähty tarpeelliseksi käyttää. Varsinaisten hakujen lisäksi haettiin myös keskustelujen otsikoista summittaisesti edellä mainittuja hakusanoja tai niiden lähitermejä. Analysoitavaksi otettiin kaikkiaan 50 keskusteluketjua, joissa kommenttien määrä vaihteli 5–134 välillä. Keskustelut oli käyty aikavälillä 11.12.2004–26.7.2011. Useimmiten yksittäinen keskustelu käydään loppuun vajaan viikossa, mutta siihen voidaan myös palata vielä vuosienkin päästä.

Verrattuna perinteisiin menetelmin tehtyihin haastatteluihin, verkon kautta toteutetut haastattelut ovat usein keskustelempia, avoimempia ja suunnittelempia (Seymour 2001, 160). Halusimme saada tutkimuksemme keskustelupalstoilta ilman tutkijan interventiota vertaisten kesken tapahtuvaa keskustelua, joka olisi mahdollisimman autenttista ja luonnollisesti syntynyttä. Tutkijan läsnäolo olisi saattanut tyrehdyttää keskustelut tai vaikuttaa niiden sisältöön.

Internetissä olevia keskusteluja on tutkittu muun muassa etnografisesti (Langer & Beckman 2005; Ley 2007) sekä erilaisin kvantitatiivisin menetelmin (Winzelberg 1997; Madge & O’Connor 2006; Miyata 2002; Sarkadi & Bremberg 2005; Chen & Chiu 2008; Savolainen 2011). Tässä tutkimuksessa keskusteluaineistoa analy-

soitiin sisällönanalyysilla ja teemoittelamalla. Aineistosta haettiin erityisesti elinvaiheiden murroskohtaan sijoittuvia ja muutosta kuvaavia kirjoituksia. Sisällönanalyysi on käyttökelpoinen menetelmä aineiston rajaamiseen ja luokitteluun (Tuomi & Sarajärvi 2002; Repo 2009, 62). Aineiston rajaamisen ja kontekstoinnin jälkeen aineistoa teemoiteltiin ja luokiteltiin aihekokonaisuuksiksi. Ryhmittelyn avulla löysimme keskusteluissa toistuvia puhetapoja. Tulkintojen tukena käytimme aihealueen aiempia tutkimuksia.

Puhe arjesta ja siinä tapahtuvasta toiminnasta on aina yhteydessä johonkin kontekstiin (ks. Repo 2009, 54) ja esitetyt asiat saavat merkityksensä tarkasteltavassa asiayhteydessä (Vuori 2001, 93). Yksittäisiin keskusteluihin sisältyy lisäksi aineksia laajemmista yleisistä keskusteluista eli arkielämän puhe ja julkinen puhe kietoutuvat ja vaikuttavat toisiinsa (Repo 2009, 57). Julkiset diskurssit määrittelevät sitä, mitä arjen toiminnassa pidetään hyväksyttävänä tai tavoiteltavana (Bussemaker 1998). Julkisen puheen puhuvat voivat tulla yksityiseen puheeseen (Kantola 2002), mikä voi arjen toiminnassa näkyä tehokkuus- tai suorituskeskeisyyden korostamisena. Suomalaisessa yhteiskunnassa perinteinen tekemisen arvostus on yksi niin toimintaa kuin puhetta normittava tekijä.

Tutkimme kirjoituksia kuvauksina todellisesta perhe-elämästä. Tulkitsemme keskustelun kuvauksen kertovan tietyn perheen arjesta ja dokumentoivan arjen todellisia tilanteita. Vaikka nettikeskusteluihin osallistutaan useimmiten anonyymisti, jolloin varmaa tietoa kirjoittajista ja heidän taustoistaan ei ole (todellisen elämän ja internetin suhteesta, ks. Seymour

2001, 163), oletamme keskustelijoiden kertovan omasta perhe-elämästään. Tutkimuksen luotettavuutta vahvistaaksemme selvitimme valitsemiemme sivustojen käyttäjäprofiilit. Kaikilla sivustoilla käyttäjistä yli 90 prosenttia on naisia, keski-ikä on noin 30–34 vuotta ja suurimmalla osalla on lapsia (Otava-media 2011a; 2011b; Sanoma Magazines Finland 2011a; 2011b). Sivustot nähdään pääasiassa naisten sivustoina, koska miehet ovat yleensä naisia harvemmin kiinnostuneita lapsiperheille suunnatuista sivustoista (Madge & O'Connor 2006, 210–212; Sarkadi & Bremberg 2005, 51). Kun tiedetään, että ensisynnyttäjien keski-ikä tällä hetkellä Suomessa on 28,3 vuotta (Tilastokeskus 2011b), voidaan olettaa, että monet palstoille kirjoittajista ovat nuoria äitejä.

Keskustelujen sisällöstä ja luonteesta voi päätellä selvästi kirjoittajan sukupuolen ja perhetilanteen, ikää ja tarkkaa elämäntilannetta ei niinkään hyvin. Tulkintojen tekeminen pelkän puheen perusteella ei ole kuitenkaan täysin aukotonta, kuten Marjo Kuronen ja Tiina Hokkanen (2008, 30) ovat esittäneet. Puhetapojen tai kielellisten ilmaisujen tulkintaa tietyn sukupuolen edustajaksi ohjaavat opitut kulttuuriset mallit: tiettyjen asioiden, kuten esimerkiksi kotitöiden tekemisen, ajatellaan olevan naisille tyypillistä toimintaa (Kuronen & Hokkanen 2008, 32, 37, 40).

Koska keskustelut olivat julkisilla sivustoilla, emme nähneet eettistä ongelmaa käyttää aineistoa sellaisenaan. Palstoille kirjoittavat tietävät kirjoittavansa sivustoille, jotka ovat kaikille avoimia ja siksi heidän voidaan olettaa hyväksyvän kirjoitustensa julkisuuden (Winzelberg 1997, 399; Hewson ym. 2003, 53;

Savolainen 2011, 875). Tutkimuksessa keskustelupalsta-aineistot ovat käyttökelpoisia runsaan määrän lisäksi myös siksi, että aineisto on valmiina digitaalimuodossa (Seymour 2001, 159).

Osa palstoista vaatii kirjoittajilta tiettyihin kategorioihin kirjoitettaessa rekisteröitymistä, vaikka itse keskusteluun osallistuminen tapahtuu nimimerkin suojassa. Tutkimuksellisesta näkökulmasta nimimerkit voivat joissain kirjoituksissa toimia myös osana kommenttia (Drenea & Moren-Cross 2005, 925), jolloin niiden avulla voidaan tulkita kirjoituksen sisältöä. Reijo Savolainen (2011, 875) painottaa, että myös netistä kerätyistä keskusteluista kirjoittajien henkilöllisyyttä tulee suojata muuttamalla heidän käyttämänsä nimimerkit tunnistamattomiksi. Jos aineistoa olisi kerätty suljetuilta keskustelupalstoilta, olisi tullut pyytää lupa aineistonkeruuseen sekä muuttaa keskustelijoiden nimet ja muut tunnistettavuustekijät (Madge & O'Connor 2006, 203).

Keskustelupalstoilla pätevät tietyt käytäytymissäännöt, kuten missä tahansa vuorovaikutuksessa. Paitsi keskustelujen yleiset, moderaattoreiden luomat säännöt, myös kirjoittamattomat säännöt ja sosiaaliset normit ohjaavat keskustelujen sisältöä ja sanomisen muotoiluja (Miyata 2002, 541; Ley 2007, 1389, 1391; ks. myös Arpo 2005, 171; Vanhanen 2011, 39, 47). Joyce Lamerichsin ja Hedwig F.M. Te Molderin (2003, 463–466) tutkimuksen mukaan erityisesti vertaistukikeskusteluissa jokaisen odotetaan kertovan oma tarinansa, eikä ainoastaan kommentoivan tai lukevan muiden keskusteluja. Säännöt vaativat myös tietynlaista keskustelukulttuuria, josta poikkeamisesta ilmoitetaan (Arpo 2005, 171; Ley 2007). Äärimmä-

senä esimerkkinä tästä ovat niin sanotut ”trollit”, jotka tahallaan provosoivat keskusteluja tavoitteenaan herättää voimakkaita reaktioita (”flame”) muissa kirjoittajissa (Donath 2001, 42–43; Arpo 2005, 164).

Keskustelujen aktiivisimpia läsnäolijoita kutsutaan ”lurkereiksi” (Nonnecke & Preece 2001). Aineistoa kerätessämme tutkimme keskustelupalstojen merkintöjä siitä, kuinka moni oli lukenut kunkin keskusteluketjun ja kuinka moni osallistunut keskusteluun. Yleinen havainto oli, että lukeneiden määrä ylitti moninkertaisesti keskusteluihin varsinaisesti osallistuneiden määrän, minkä myös muun muassa Robert Arpo (2005, 279–280) on havainnut. Arpo (2005, 279–280) erottelee keskustelupalstoilla eksplisiittisen ja implisiittisen läsnäolon. Ensin mainittu tuo esiin läsnäolon kirjoitetun viestin muodossa, jälkimmäisessä taas oletetaan, että myös muutkin kuin keskusteluun osallistujat lukevat viestejä. Blair Nonnecke ja Jenny Preece (2001) ovat tutkineet tätä ilmiötä tarkemmin. Heidän mukaansa asynkronisten ryhmien käyttäjistä jopa 75 prosenttia on lurkereita. Syitä tämänkaltaiseen käytäytymiseen on monia: jotkut halusivat varjella anonyymiyttään, joillakin ei ollut aikaa osallistua keskusteluihin ja joillekin keskustelujen seuraaminen oli vain ajanvietettä. Lisäksi moni halusi ensin tutustua kyseisen palstan toimintaan ennen siihen liittymistä. (Nonnecke & Preece 2001, 6–7.)

Internetin anonyymissä keskustelussa soveliaan toiminnan rajat ovat häilyvämpiä kuin kasvokkain tapahtuvassa vuorovaikutuksessa. Toisen näkemyksiä ei aina kunnioiteta (Chen & Chiu 2008, 680), vaan uskalletaan olla voimakkaasti eri

mieltä. Gaowei Chenin ja Ming Ming Chiun (2008, 680–681) mukaan nimenomaan vastakkaiset mielipiteet käynnistävät keskusteluja. Erilaiset näkemykset tuovat yleensä enemmän uutta kontribuutiota keskusteluun kuin samaa mieltä olevien kommentit. Muuttuviin sisältöihin on seuraavien kirjoittajien helppo puuttua. Eri mieltä olevat osallistuvat samaa mieltä olevia herkemmin keskusteluihin. Anonyymiyys edesauttaa kommunikaatiota myös positiivisessa mielessä: netissä voidaan kysyä asioita, joita ei uskallettaisi tai kehdattaisi muuten kysyä, ja ylipäättään keskustella vapaammin (Drentea & Moren-Cross 2005, 921; Madge & O'Connor 2006, 209). Kommunikaatiota koetaan käytävän vertaisten kanssa. Tällöin kyse ei ole valtasuhteesta, kuten usein asiantuntija-avussa (Madge & O'Connor 2006, 210). Vertaistuki voi tosin tietyissä tilanteissa muuttua autoritääriseksi, kuten Emma Vanhanen (2011, 47) tutkimuksessaan havaitsi.

ARJEN TOIMINNAN KUVAAMINEN NETTIKESKUSTELUISSA

Laajemman tutkimuksemme aineistossa – jossa mukana oli myös rahaan liittyviä nettikeskusteluja – keskusteluissa eniten esiintyneet sanat olivat frekvenssijärjestyksessä *mies, lapsi, työ, kotityö, oma, itse ja raha*. Jo tämä itsessään on mielenkiintoinen tulos, mutta mistä se kertoo? Kun naiset puhuvat arjen toiminnasta perheissä, he ottavat siis hyvin usein esille miehen roolin siinä. Myös lapset kuuluvat keskeisesti keskusteluihin, useimmiten objekteina, koska lasten ikä ja lukumäärä vaikuttavat luonnollisesti arjen toiminnan organisointiin. Keskusteluissa käsitteellä *työ* tarkoitetaan joko kotona tehtäviä kotitöitä tai kodin ulkopuolis-

ta ansiotyötä. Ensimmäiseen persoonaan viittaavien sanojen *oma* ja *itse* korkea frekvenssi osoittaa kirjoittajien kertovan itsestään sekä omista näkemyksistään ja mielipiteistään.

Analysoitavat keskustelut olivat pääosin hyvin perhekeskeistä: niissä keskusteltiin pääasiassa perheestä ja kodista sekä niihin kuuluvista velvollisuuksista ja uhrauksista. Kotityökeskustelujen sisällönanalyysissä ja teemoittelussa erottui kolme laajempaa, osin päällekkäistä aihekokonaisuutta, joissa kaikissa yllämainitut yksittäiset sanat esiintyivät useasti. Aihekokonaisuudet eroteltiin toimijalähtöisesti kotitöihin osallistumisen näkökulmasta. Keskustelut olivat hyvin dikotomisesti jakaantuneita; ne käsittelivät puolisoiden kotitöihin osallistumista tai osallistumattomuutta. Keskustelujen aihekokonaisuudet käsittelivät: 1) miesten passiivisuutta kotitöissä, 2) naisen vastuunkantoa kotitöistä ja 3) kotitöiden yhteisvastuullisuutta.

Se, miten kotitöiden tekemiseen ja jakamiseen suhtaudutaan, kertoo perinteisen tai modernin perhemallin noudattamisesta. Perinteisessä perhemallissa hyväksytään kotitöissä traditionaalinen, sukupuolittunut työnjako (West & Zimmermann 1987), kun taas modernissa perhemallissa kotityöt pyritään jakamaan tasapuolisesti puolisoiden kesken. Ristiriitaa aiheutuu siitä, jos puolisoilla on toisistaan eriävät näkemykset noudatettavasta mallista. Naisen mielessä on usein moderni malli kotitöiden tasapuolisesta jakamisesta (Dew & Willcox 2011, 10), jossa lastenhoidon ajatellaan vastaavan ansiotyötä. Mies näkee usein perheen toimivan perinteisen mallin mukaisesti, jossa hän perheen elatustehtävästä vastaavana on oikeutettu sivuuttamaan

kotityöt. Vuoden 2005 perhebarometrissa (Paajanen 2005, 54) ajankäyttö ja kodinhoito aiheuttivat eniten riitaa puolisoitten kesken. Vuoden 2008 tasa-arvobarometrissa (Nieminen 2008, 44) naiset kokivat miehiä useammin olevansa liikaa vastuussa kotitöistä (ks. myös Raijas & Wilska 2007). Naiset keskustelivatkin runsaasti miesten osallistumattomuudesta kotitöihin ja sen aiheuttamista ristiriitatilanteista. Naiset näkivät miesten kotitöihin osallistumattomuuden vähentävän naisten vapaa-aikaa sekä perheen ja parisuhteen⁶ yhteistä aikaa. Oheinen kommentti kiteyttää tämän kiistan osuvasti:

Mä olen meidän huushollissa lasten kansa kotona ja mies töissä, ja monet tappelut ollaan käyty tästä aiheesta, että kun mies ei tee kotona yhtään mitään kotihommia. Ei kuulemma tarvii kun hän tuo leivän pöytään, olen kuulemma kohtuuton kun vielä töiden jälkeen pitäis niska limassa raataa....Huoh.

(Kaksplus, keskustelu 16, puheenvuoro 34)

Lapsen syntymän myötä nainen jää kotiin, jolloin kotityöt jaetaan perinteisten sukupuoliroolien mukaan (ks. Shelton & John 1993). Keskusteluista oli nähtävissä, että lapseton pariskunta oli noudattanut modernia roolimallia, mutta lapsen myötä oli siirrytty usein jopa huomaamatta noudattamaan perinteisiä sukupuoliroolien mukaisia käyttäytymismalleja (Kamo 1988; Blair & Lichter 1991; Dew & Willcox 2011). Mies oli siis ennen lapsia saattanut osallistua naisen kanssa tasa-arvoisesti kotitöihin, muttei enää lapsen syntymän jälkeen, vaikka nainen sitä häneltä odotti. Neuvottelematon siirtymä modernista perhemallista perinteiseen näyttäisi aiheuttavan ristiriitoja parisuhteessa. Dewin ja Willcoxin (2011, 7; ks.

myös Määttä 2002, 92–98) mukaan ristiriidoissa on kyse nimenomaan naisten kokemasta kotitöiden epäoikeudenmukaisesta jakamisesta äitiyteen siirtymisen jälkeen.

Toinen aihekokonaisuus, eli oletus naisen vastuusta kotitöissä, esiintyy keskusteluissa niin kielteisessä kuin myönteisessä valossa. Keskusteluissa kotitöiden katsottiin olevan pääsääntöisesti naisen päätöksentekoaletta: naiset vastaavat niin kotitöiden tekemisestä kuin niiden delegoinnista. Suhtautuminen tähän on riippuvaista perheessä noudatettavasta perhemallista. Oheisesta lainauksesta voidaan olettaa, että perheessä on mahdollisesti aiemmin jaettu kotityöt tasa-arvoisesti:

Mitenkä teillä on järjestetty kodinhoito, kun mamma on kotona ja mies töissä? Meillä alkaa uhkaavasti mennä siihen, että minä pyörötän talousjuttuja, mies tekee jos pyydän, mutta sitten menee usein riitelyksi. Mies syyttää minua mäkätuksesta ja minä loukkaannun, kun koen, että teen kaiken itse.

(Ellit, keskustelu 47, puheenvuoro 1)

Kirjoittajista löytyy runsaasti myös heitä, jotka ovat tyytyväisiä kodinhoitajarooliinsa ja siihen, että mies keskittyy ansiotyöhön. Tosin aiheesta kerrottiin käydyn neuvotteluja ennen perhetilanteen muuttumista. Tämän jälkeen perinteisen mallin noudattaminen tyydyttää molempia:

- - meillä näistä asioista puhuttiin kyllä ennen lasten hankintaa ja sovittiin, että jos mies kerran panostaa uraan, niin toinen panostaa enemmän kotiin ja lapsiin. (Vauva, keskustelu 56, puheenvuoro 14)

Kolmas teema, molempien tasapuolinen osallistuminen kotitöihin, on modernin mallin ideaalinen ilmentymä, kuten oheisesta lainauksesta käy ilmi:

Meillä mies ei auta, vaan tekee oman osansa. – Miehen tultua kotiin alkaa sitten yhteinen työpäivämme. Ei ole tarvinnut juuri riidellä vaan jotenkin kotityöt ovat vuosien mittaan asettuneet. (Meidän Perhe, keskustelu 31, puheenvuoro 8)

Keskustelut osoittivat, että kotitöiden jakaminen, ansiotyön tekeminen ja raha kietoutuvat toisiinsa. Shelley Coverman (1985) sekä Julie E. Artis ja Eliza K. Pavalko (2003) ovat esittäneet kotitöiden keskittyvän hänelle, jolla on enemmän vapaata aikaa muista sitoumuksista. Kotitöiden katsottiin yleisesti kuuluvan hänelle, joka on kotona:

Meillä mies auttelee joskus, mutta minä luonnollisesti teen 95% kotitöistä, koska kotiäitinä olen... (Kaksplus, keskustelu 1, puheenvuoro 1)

Kun mies painaa täyttä päivää ja reilusti ylikin ja tulee kaikkensa antaneena vaativasta työstä kotiin, pitäisikö vielä vaatia kotiaskareita??? Itse hoitelin kodin sekä töissä ollessani että kotona työskennellessäni. (Meidän Perhe, keskustelu 31, puheenvuoro 5)

Keskusteluissa otettiin esille, että naisen ensisijainen tehtävä äitiyslomalla tai hoitovapaalla on hoitaa lasta eikä kotia. Jääkö naiselle siis lapsen hoidon lomassa automaattisesti aikaa kotitöille? Osa naisista kuitenkin ilmoitti pyrkivänsä tekemään mahdollisimman paljon kotitöitä päivisin, jotta perheelle jäisi enemmän

yhteistä aikaa. Tähän liittyy oletus siitä, että kotityöt ovat ikävä rasite, jolla ei haluta kuormittaa perheenjäseniä.

Yksi näkökulma, joka tuli keskusteluissa esille, oli molempien vanhempien henkilökohtaisten tarpeiden tyydyttäminen. Dew ja Willcox (2011, 10) ovatkin esittäneet, että nämä korostuvat tämän päivän avioliitoissa kollektiivisuuden, lasten kasvattamisen ja taloudellisen yhteenliittymän kustannuksella (ks. myös Gager & Sanchez 2003). Erityisesti tämä tulee esille silloin, jos lapset syntyvät pian parisuhteen solmimisen jälkeen. Jännitteet ja ristiriidat perheessä syntyvät usein naisten pyrkimyksestä autonomiaan ja riippumattomuuteen. (vrt. Repo 2009, 74; ks. myös Suoninen 1993.) Uhrautuminen ja velvollisuudet perheen hyväksi joutuvat vastakkain yksilöllisen oman ajan oikeuden kanssa. Yksilöllisen toiminnan legitimoimisessa vedotaan siihen, että individualistinen toiminta voi hyödyttää myös koko perhettä: kun äiti voi hyvin, voi koko perhe hyvin.

NETTIKESKUSTELUJEN ERITYISPIIRTEITÄ

Tutkitun aineiston keskusteluketju alkaa useimmiten oman ongelman tai tilanteen esittelyllä, johon kaivataan muilta mielipiteitä, neuvoja ja tukea. Tutkimissamme keskusteluketjuissa ovat vähäisessä määrin edustettuina neutraalit tai positiiviset keskustelun aloitukset; suurin osa keskusteluista aloitetaan kielteisessä sävyssä. Kielteishenkiset aloitukset tuottavat usein vivahteikkaan ja paikoin jopa hyökkäävän keskustelun (Chen & Chiu 2008, 680–681). Myönteisistä aloituksista näyttää puolestaan syntyvän usein rauhallinen ja kiihkoton keskustelu.

Toisinaan keskustelut käydään vain muutamana kirjoittajan välillä näiden osallistuuksessa keskusteluun useita kertoja. Keskusteluista huomaa, että sen aloittaja jää usein seuraamaan keskustelun kehitystä ja saattaa osallistua siihen myöhemmin tarkentaen näkemyksiään tai vastaten myöhemmin tullessiin kysymyksiin ja kommentteihin. Yleensä keskusteluihin kuitenkin osallistuu useampia ihmisiä. Joidenkin sivustojen keskustelupalstoilla oli tietoa siitä, kuinka monta vastausta ja kommenttia aloitusviesti oli saanut ja kuinka monta lukijaa ketjulla oli ollut. Aktiivisia osallistujia oli useimmiten vain pieni osa keskustelua seuraavista. Keskusteluketjujen sisällä syntyy myös uusia keskusteluja, ja toisinaan varsinaisesta aiheesta voidaan haarautua hyvinkin kauas.

Osa keskustelijoista ei ota ollenkaan kantaa keskustelun alussa esitettyyn ongelmaan tai kysymykseen. He vain saattavat kertoa omasta elämästään osoittamatta vertaistukea tai huomioimatta toisia (vrt. Winzelberg 1997, 402–403). Tämänkaltaiset kommentit jäävät keskustelusta irrallisiksi. Tosin tämä voi liittyä Savolaisen (2011, 880–882; ks. myös Drentea & Moren-Cross 2005, 924) havaitsemaan seikkaan, että toisia voidaan neuvoa omien kokemusten kautta. Toisin kuin eräissä aiemmissa tutkimuksissa (esim. Drentea & Moren-Cross 2005; Ley 2007), tutkimassamme aineistossa ei kirjoittajien välillä esiintynyt kiintymystä ja yhteisöllisyyttä. Yleensä naisille suunnatuilla palstoilla ryhmän sisäinen tuki on vahvaa ja tuomitsematonta (Herring 1996, 117; Miyata 2002; Drentea & Moren-Cross 2005; Ley 2007).

Edellä mainittuihin seikkoihin vaikutti todennäköisesti keskustelupalstojen laajuus ja useiden kirjoittajien osallistumi-

nen, joka on esteenä tiiviin ydinryhmän syntymiselle. Luultavasti samasta syystä palstoilla uskallettiin esittää eriävät mielipiteet vahvasti. Omien kokemusten esittelyllä saatettiin myös loukata toisia ja korostaa omaa paremmuutta, eikä antaa vertaistukea.

TULOSTEN POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Artikkelimme lähtökohtana olivat vanhempien erot pikkulapsiperheissä. Siksi lähdimme tutkimaan lapsiperheiden arjen toiminnan ristiriitatilanteita elinvaiheessa, jossa arjen toimintaa joudutaan sopeuttamaan ajan ja taloudellisten resurssien määrän ja käytön muuttuessa. Jos arki ja elinolosuhteet muuttuvat lapsen myötä odottamattomalla tavalla, voi tästä aiheutua ristiriitoja vanhempien välille. Halusimme tutkimuksessamme löytää uusia seikkoja pikkulapsiperheiden arjen ristiriidoista ja niiden syntymisen taustoista.

Tutkimustulokset antavat viitteitä siitä, että kotitöiden tekeminen ja jakaminen vanhempien kesken on yksi ristiriitoja aiheuttava toiminnan alue perhe-elämän siinä vaiheessa, jolloin vasta opetellaan tapoja ja käytäntöjä toimia uudessa elämäntilanteessa. Vastaavanlaisia tuloksia on saatu vuoden 2005 perhebarometrissa (Paajanen 2005). Ristiriidat aiheutuvat siitä, että puolisoilla on toisistaan poikkeavat näkemykset perheessä noudatettavasta roolimallista. Nainen ikään kuin ajautuu tekemään kotitöitä ilman, että siitä sovitaan eksplisiittisesti.

Aineistomme toi esille naisten näkemykset, sillä aineisto kerättiin tiettyssä elämänvaiheessa oleville naisille suunnatuilta sivustoilta. Tutkimuksen tulok-

sia tulkittaessa tulee ottaa huomioon yhtäältä vastaajien homogeenisyys ja toisaalta se, kenen ylipäättensä on mahdollista osallistua keskusteluihin internetissä. Keskustelupalstoille kirjoittavat naiset ovat todennäköisesti keskimääräistä aktiivisempia ja kirjalliseen ilmaisuun kykeneviä äitejä, joiden arkeen palstalle osallistuminen keskeisesti kuuluu.

Nettikeskusteluja analysoitaessa on muistettava, että nimettömänä toteutettava keskustelu poikkeaa aina sisällöltään ja luonteeltaan kasvokkain tapahtuvasta. Anonymiteetti suojaa keskustelijaa tarjoten vapauden ilmaista itseään ja mielipiteitään. Myös se, että keskustelukumppanit ovat useimmiten toisilleen vieraita vaikuttaa luonnollisesti käytävän keskusteluun luonteeseen. Tällä kaikella on merkitystä siinä, mitä omasta perhe-elämästä paljastetaan. Virtuaalimaailmassa on mahdollisuus esiintyä kenenä tahansa ja tämä tulee ottaa huomioon tutkimuksen yhtenä rajoitteena (Donath 2001, 27–28). Tosin vastaajat voivat myös kyselytutkimuksissa esiintyä toisena henkilönä antaen totuudenvastaisia vastauksia kysymyksiin.

On olennaista pohtia sitä, mistä asioista nettikeskusteluissa puhutaan ja mistä vaietaan. Kyse on toiminnasta tietynlaisessa sosiaalisessa ympäristössä ja siitä, millaisena keskustelijat haluavat oman elämänsä muille esittää (vrt. Alasuutari 1994, 85). Se, mitä asioita yhteiskunnassa kulloinkin pidetään pienten lasten hyvään arkeen kuuluvana, raamittaa luonnollisesti vanhempien kuvauksia arjesta ja arjen toiminnasta (Parker 1992, 28–30; Duncan & Edwards 1999, 61–62; Ellingsaeter 2003, 421–422; Duncan ym. 2004; Salmi 2004). Käsitteet hyvästä arjesta ovat usein normatiivisia. Lisäksi eri tahojen

odotukset hyvästä arjesta voivat olla keskenään ristiriitaisia. (vrt. Repo 2009, 74.)

Yhtenä pohdittavana seikkana nettikeskusteluja analysoitaessa on keskustelun luonne. Voisiko olla niin, että esimerkiksi tyytymättömyyspuhe herättää myös muut keskustelua seuraavat löytämään epäkohtia omasta arjestaan? Keskusteluja analysoidessamme emme tiedä niihin osallistuneiden henkilöiden rooleja tai motiiveja. Seuraavatko he keskustelua sivusta, hakevatko he vertaistukea vai haluavatko he purkaa paineita? Keskustelijat saattavat osallistua keskusteluihin täysin valmistautumattomina, jolloin he voivat kirjoittaa, mitä heille ensimmäisenä tulee mieleen. Aineistosta näkyi, että keskustelun aloittaja voi myöhemmin korjata aiempia kirjoituksiaan todeten kirjoittaneensa niitä tunnekuohon vallassa.

Arkielämän ja siihen liittyvän puheen tutkiminen on tärkeää niin perheiden arjen kuin koko yhteiskunnan toiminnan ymmärtämiseksi. Rajatun ryhmän nettikeskusteluilla on merkitystä myös muillekin kuin keskusteluun osallistujille. Myös keskusteluja passiivisesti seuraavat voivat saada apua ja tukea keskusteluista. Perhe-elämän arjen ongelmien varhainen havaitseminen on tarpeellista lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Koska internet on tänä päivänä keskeinen sosiaalisen vuorovaikutuksen ympäristö, voidaan siellä käytävää keskustelua tutkittaessa tunnistaa arjen toiminnan kipupisteitä. Internetin keskustelupalstat antavatkin perhetyölle uusia mahdollisuuksia puuttua varhain perheen ongelmiin. Keskustelupalstoja voisi hyödyntää esimerkiksi foorumina, jossa asiantuntijat osallistuisivat henkilöllisyytensä paljastaen aktiivisesti tietyille

perhepalstoille tai vastaisivat kirjoittajien kysymyksiin. Tutkimuksemme osoitti, että anonyymiyys auttaa hankalien asioiden esille ottamisessa ja uskomme sen luovan uudenlaisen keskusteluyhteyden nuorten vanhempien ja asiantuntijoiden välille.

Yhteenvedona voidaan todeta, että net-tikeskustelut tarjoavat rikasta aineistoa, jolla voidaan valottaa arjen toimintaa ja sen ristiriitatilanteita. Vertaisten kesken tapahtuvat nettikeskustelut tuovat esille nuorten äitien oman äänen perheiden arjesta tuoden esille seikkoja, joihin esimerkiksi kyselyllä, haastattelulla tai asiakas kohtaamisessa ei päästä.

VIITTEET

¹ Tilastokeskuksen (2011a) mukaan yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä on kasvanut viime vuosikymmeninä, mutta tarkempaa tietoa eroperheiden taustoista ei ole saatavilla. Yhden vanhemman perheitä on suhteellisesti eniten Päijät-Hämeessä ja Uudellamaalla, Manner-Suomen kunnista suhteellisesti eniten Helsingissä (29 %). Enemmistö yhden vanhemman lapsiperheiden vanhemmista on eronneita, leskiä on vain muutama prosentti. (SVT 2010.)

² Jallinoja (2000, 88–91) on konkretisoinut Baumanin abstraktimminkin esittämää ”kolmannen” käsitettä (Kiiski 2011, 55). Kolmas voi olla Jallinojan (2000, 88–91) mukaan mikä tahansa, joka ei ole alun perin kuulunut suhteeseen: ympäröivät normit, sairaus, uskonto, lapsi, työ jne.

³ Aineistonkeruu tapahtui osana Suomen Akatemian rahoittamaa ”Rhythms and practices in everyday life of families in transition”-hanketta (päättönumero 132166) osaprojektissa ”Perheen päätöksenteon dynamiikka”.

⁴ Viikolla 43 vuonna 2011 tehdyn mittauksen mukaan Kaksplus-lehden sivuilla kävi viikoittain noin 300 000 eri kävijää (TNS Gallup 2011a), Vauva-lehden noin 200 000 (TNS Gallup 2011b) ja Meidän Perhe -lehden noin 120 000 (TNS Gallup 2011c). El-

lit-sivustolla kävi viikoittain liki 300 000 eri kävijää (TNS Gallup 2011d). Ellit-sivuston kohderyhmänä ei ole erityisesti lapsiperheet, vaan sivusto on suunnattu ylipäättään naisille. Sivusto on kuitenkin otettu tutkimukseen mukaan, koska siellä on runsaasti perheaiheisia keskusteluja.

⁵ Kaksplus-sivustolla keskustelukategorioita eri teemojen alla oli 51, Vauva-sivustolla 61, Meidän Perhe -sivustolla 54 ja Ellit-sivustolla 76 kappaletta (Kaksplus 2011; Vauva 2011; Meidän Perhe 2011; Ellit 2011).

6 Lainausten loppuun on merkitty sulkuihin lehden nimi, keskustelun numero ja puheenvuoron numero.

KIRJALLISUUS

Acker, Joan (1997) Foreword. Teoksessa Liisa Rantalaiho & Tuula Heiskanen (toim.) *Gendered Practices in Working Life*. London: Macmillan, ix–xi.

Alasuutari, Pertti (1994) *Laadullinen tutkimus*. Tampere: Vastapaino.

Amato, Paul R. & Keith, Bruce (1991) Parental Divorce and the Well-Being of Children: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 110 (1), 26–46.

Arpo, Robert (2005) Internetin keskustelukulttuurit. Tutkimus internet-keskusteluryhmien viesteissä rakentuvista puhutavoista, tulkinnoista ja tulkinnan kehyksistä kommunikaatioyhteiskunnassa. Joensuun yliopiston humanistisia julkaisuja n:o 39. Joensuu: Joensuun yliopisto.

Artis, Julie E. & Pavalko, Eliza K. (2003) Explaining the Decline in Women's Household Labor: Individual Change and Cohort Differences. *Journal of Marriage and Family* 65 (3), 746–761.

Baxter, Janeen & Hewitt, Belinda & Haynes, Michele (2008) Life Course Transitions and Housework: Marriage, Parenthood and Time on Housework. *Journal of Marriage and Family* 70 (2), 259–272.

Blair, Sampson Lee & Lichter, Daniel T. (1991) *Measuring the Division of Household*

- Labor: Gender Segregation of Housework Among American Couples. *Journal of Family Issues* 12, 91–113
- Bussemaker, Jet (1998) Rationales of care in contemporary welfare states: The case of childcare in the Netherlands. *Social Politics* 5, 70–96.
- Chen, Gaowei & Chiu, Ming Ming (2008) Online discussion processes: Effects of earlier messages' evaluations, knowledge content, social cues and personal information on later messages. *Computers & Education* 50, 678–692.
- Coltrane, Scott (2000) Research on Household Labor: Modeling and Measuring the Social Embeddedness of Routine Family Work. *Journal of Marriage and Family* 62 (4), 1208–1233.
- Coverman, Shelley (1985) Explaining husbands' participation in domestic labor. *The Sociological Quarterly* 26 (1), 81–97.
- Cowan, Carolyn Pape & Cowan, Philip A. & Heming, Gertrude & Garrett, Ellen & Coysh William S. & Curtis-Boles, Harriet & Boles III, Abner J. (1985) Transitions to parenthood: His, hers, and theirs. *Journal of Family Issues* 6 (4), 451–481.
- Dew, Jeffrey & Wilcox, W. Bradford (2011) If momma ain't happy: Explaining declines in marital satisfaction among new mothers. *Journal of Marriage and Family* 73 (1), 1–12.
- Donath, Judith S. (2001) Identity and deception in the virtual community. Teoksessa Marc A. Smith & Peter Kollock (toim.) *Communities in Cyberspace*. London: Routledge, 27–58.
- Drenea, Patricia & Moren-Cross, Jennifer (2005) Social capital and social support on the web: The case of an internet mother site. *Sociology of Health & Illness* 27 (7), 920–943.
- Duncan, Simon & Edwards, Rosalind (1999) *Lone Mothers, Paid Work and Gendered Moral Rationalities*. Houndmills: Macmillan Press.
- Duncan, Simon & Edwards, Rosalind & Reynold, Tracey & Allred, Pam (2004) Mothers and child care: Policies, values and theories. *Children and Society* 18, 254–265.
- Ellingsæter, Alle Lise (2003) The complexity of family policy reform. The case of Norway. *European Societies* 5 (4), 419–443.
- Ellit (2008) Keskustelu. Alle 1-vuotiaiden lasten vanhempien ero. 4.2.2008–11.3.2010. <http://keskustelu.plaza.fi/ellit/perhe/vauvan-hoito/1677988/alle-1-vuotiaiden-lasten-vanhempien-ero/>. Luettu 19.9.2011
- Ellit (2011) Keskustelu. <http://keskustelu.plaza.fi/ellit/>. Luettu 18.11.2011.
- Gager, Constance T. & Sanchez, Laura (2003). Two as one: couples' perceptions of time spent together, marital quality, and the risk of divorce. *Journal of Family Issues* 24 (1), 21–50.
- Helsingin Sanomat (15.11.2010) Vauvaperheiden erot yleistyneet pääkaupunkiseudulla.
- Herring, Susan (1996) Posting in a different voice: gender and ethics in CMC. Teoksessa Charles Ess (toim.) *Philosophical Perspectives on Computer-Mediated Communication*. Albany: State University of New York Press, 115–146.
- Hewson, Claire & Yule, Peter & Laurent, Dianna & Vogel, Carl (2003) *Internet Research Methods: a Practical Guide for the Social and Behavioural Sciences*. London: Sage.
- Hiilamo, Heikki (2002) Perheiden taloudellinen tukeminen. Teoksessa Matti Heikkilä & Mikko Kautto (toim.) *Suomalaisten hyvinvointi 2002*. Helsinki: Sosiaali- ja terveystalouden tutkimus- ja kehittämiskeskus, 214–229.
- Hiilamo, Heikki & Kangas, Olli & Manderbacka, Kristiina & Mattila-Wiro, Päivi & Niemelä, Mikko & Vuorenkoski, Lauri (2010) Hyvinvoinnin turvaamisen rajat. Näköaloja talouskriisiin ja hyvinvointivaltion kehitykseen Suomessa. Kelan tutkimusosasto. Helsinki: Kansaneläkelaitos. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/17612/Hyvinvoinnin_turvaamisen_rajat.pdf?sequence=1. Luettu 8.6.2012.

- Jallinoja, Riitta (2000) *Perheen aika*. Helsinki: Otava.
- Jokinen, Arja & Huttunen, Laura & Kulmala, Anna (2004) Johdanto: neuvottelu marginaalien kulttuurisesta paikasta. Teoksessa Arja Jokinen, Laura Huttunen & Anna Kulmala (toim.) *Puhua vastaan ja vaieta*. Neuvottelu kulttuurisesta marginaalista. Helsinki: Gaudeamus, 9–19.
- Jokinen, Eeva (2005) *Aikuisten arki*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kaksplus (2011) *Keskustelu*. <http://kaksplus.fi/keskustelu/>. Luettu 18.11.2011.
- Kamo, Yoshinori (1988) Determinants of Household Division of Labor. *Journal of Family Issues* 9 (2), 177–200.
- Kantola, Anu (2002) *Markkinakuri ja managerivalta: poliittinen hallinta Suomen 1990-luvun talouskriisissä*. Helsinki: Loki-kirjat.
- Kiiski, Jouko (2011) *Suomalainen avioero 2000-luvun alussa. Miksi avioliitto puretaan, miten ero koetaan ja miten siitä selviydytään?* Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in education, humanities, and theology; 15. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto.
- Kontula, Osmo (2009) *Parisuhdeonnan avaimet ja esteet*. Väestöntutkimuslaitos – Katsauksia E 38/2009. Helsinki: Väestöliitto.
- Kuronen, Marjo & Hokkanen, Tiina (2008) *Vanhemmuspuhe ja sukupuolen tutkimisen vaikeus*. Teoksessa Eija Sevón & Marianne Notko (toim.) *Perhesuhteet puntarissa*. Helsinki: Palmenia, 27–42.
- Lamerichs, Joyce & Te Molder, Hedwig F.M. (2003) Computer-mediated communication: from a cognitive to a discursive model. *New Media & Society* 5 (4), 451–473.
- Lammi-Taskula, Johanna & Salmi, Minna (2008) *Huoli jaksamisesta vanhempana*. Teoksessa Pasi Moisio, Sakari Karvonen, Jussi Simpura & Matti Heikkilä (toim.) *Suomalaisten hyvinvointi 2008*. Helsinki: Stakes, 38–60.
- Lammi-Taskula, Johanna & Salmi, Minna (2009a) *Työnjako ja tyytyväisyys parisuhteeseen pikkulapsiperheissä*. Teoksessa Johanna Lammi-Taskula, Sakari Karvonen & Salme Ahlström (toim.) *Lapsiperheiden hyvinvointi 2009*. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 50–59.
- Lammi-Taskula, Johanna & Salmi, Minna (2009b) *Työ, perhe ja hyvinvointi*. Teoksessa Johanna Lammi-Taskula, Sakari Karvonen & Salme Ahlström (toim.) *Lapsiperheiden hyvinvointi 2009*. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 38–48.
- Langer, Roy & Beckman, Suzanne C. (2005) Sensitive research topics: netnography revisited. *Qualitative Market Research* 8 (2), 189–203.
- Ley, Barbara L. (2007) *Vive les roses! The architecture of commitment in an online pregnancy and mothering group*. *Journal of Computer-Mediated Communication* 12 (4), 1388–1408.
- Madge, Clare & O'Connor, Henrietta (2006) *Parenting gone wired: Empowerment of new mothers on the internet*. *Social & Cultural Geography* 7 (2), 199–220.
- Meidän Perhe (2011) *Keskustelut*. <http://www.meidanperhe.fi/keskustelut>. Luettu 18.11.2011.
- Miyata, Kakuko (2002) *Social support for Japanese mothers*. Teoksessa Barry Wellman & Caroline Haythornthwaite (toim.) *The Internet in Everyday Life*. Oxford: Blackwell, 520–548.
- Munnukka, Terttu & Kiikkala, Irma (2001) *Virtuaaliliikkalaatikko. Äitien kokemuksia internetin postituslistoista arjen apuna*. *Yhteiskuntapolitiikka* 66 (6), 513–522.
- Määttä, Kaarina (2002) *Avioeron tuska ja helpotus*. Helsinki: Tammi.
- Nieminen, Tarja (2008) *Tasa-arvobarometri 2008*. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008: 24. Helsinki: Yliopistopaino.
- Nomaguchi, Kei M. & Milkie, Melissa A.

- (2003) Costs and rewards of children: The effects of becoming a parent on adults' lives. *Journal of Marriage and Family* 65 (2), 356–374.
- Nonnecke, Blair & Preece, Jenny (2001) Why Lurkers Lurk. *Americas Conference on Information Systems 2001*. <http://www.socs.uoguelph.ca/~nonnecke/research/whylurk.pdf>. Luettu 18.11.2011.
- Otavamedia (2011a) Verkon profiilimitaus 2011. Plaza.fi/Ellit. <http://mediatiedot.otavamedia.fi/files/library/attachments/Plaza%20fi%20Ellit%20profiilitutkimus%202011.pdf>. Luettu 18.12.2011.
- Otavamedia (2011b) Verkon profiilimitaus 2011. Kaksplus.fi. <http://mediatiedot.otavamedia.fi/files/library/attachments/Kaksplus%20profiilitutkimus%202011.pdf>. Luettu 18.12.2011.
- Paajanen, Pirjo (2005) Perhebarometri 2005. Eri teitä vanhemmuuteen – kaksikymppisenä ja kolmekymppisenä lapsen saaneiden näkemyksiä perheellistymisestä ja vanhemmuudesta. Väestötutkimuslaitos. Katsauksia E21/2005. Helsinki: Väestöliitto.
- Paajanen, Pirjo (2007) Mikä on minun perheeni? – Suomalaisen käsityksiä perheestä vuosilta 2007 ja 1997. Perhebarometri 2007. Väestötutkimuslaitos. Katsauksia E 30/2007. Helsinki: Väestöliitto.
- Parker, Ian (1992) *Discourse Dynamics: Critical Analysis for Social and Individual Psychology*. London: Routledge.
- Raijas, Anu (2008) Arjen hyvinvointi ja mahdollisuudet sen mittaamiseen. Työselosteita ja esitelmiä 110. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus.
- Raijas, Anu & Varjonen, Johanna (2007) ”Minä vastaan vaatteista, sinä autosta” – muuttuuko kotitöiden jakaminen suomalaisissa lapsiperheissä? *Janus* 16 (3), 261–279.
- Raijas, Anu & Wilska, Terhi-Anna (2007) Huolenpitoa ja jakamista – rahan ja ajan jakautuminen suomalaisissa lapsiperheissä. Työselosteita ja esitelmiä 104. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus.
- Repo, Katja (2005) Muuttuvan työelämän äidit ja lastenhoidon merkitykset. *Janus* 13 (4), 403–421.
- Repo, Katja (2009) *Lapsiperheiden arki. Näkökulmina raha, työ ja lastenhoito*. Acta Universitatis Tamperensis 1479. Tampere: Tampere University Press.
- Reuna, Veera (1998) Vastuu perheen arjessa. Perhebarometri 1998. Väestötutkimuslaitos. Katsauksia E 4/1998. Helsinki: Väestöliitto.
- Salmi, Minna (2004) Arkielämä kokoaa yhteen työn ja perheen. Teoksessa Minna Salmi & Johanna Lammi-Taskula (toim.) *Puhelin, mummo vai joustava työaika? Työn ja perheen yhdistämisen arkea*. Helsinki: Stakes, 11–28.
- Sanoma Magazines Finland (2011a) Meidanperhe.fi. Kävijät. <http://www.sanomamagazines.fi/mediaopas/verkko/verkkopalvelut/meidanperhe-fi.html>. Luettu 18.11.2011.
- Sanoma Magazines Finland (2011b) Vauva.fi. Kävijät. <http://www.sanomamagazines.fi/mediaopas/verkko/verkkopalvelut/vauva-fi.html>. Luettu 18.11.2011.
- Sarkadi, Anna & Bremberg, Sven (2005) Socially unbiased parenting support on the internet: A cross-sectional study of users of a large Swedish parenting website. *Child: Care, Health & Development* 31 (1), 43–52.
- Savolainen, Reijo (2011) Requesting and providing information in blogs and internet discussion forums. *Journal of Documentation* 67 (5), 863–886.
- Seymour, Wendy S. (2001) In the flesh or online? Exploring qualitative research methodologies. *Qualitative Research* 1 (2), 147–168.
- Shelton, Beth A. & John, Daphne (1993) Does marital status make a difference? *Journal of Family Issues* September 14 (3), 401–420.
- Smith, Dorothy E. (1987) *The Everyday World as Problematic. A Feminist Sociology*. Boston: Northeastern University Press.
- Suoninen, Eero (1993) Mistä on perheenäidit tehty? Teoksessa Arja Jokinen, Kirsi Juhila &

- Eero Suoninen: Diskurssianalyysin aakkoset. Tampere: Vastapaino, 111–149.
- SVT (Suomen virallinen tilasto) (2010) Perheet. http://www.stat.fi/til/perh/2010/02/perh_2010_02_2011-11-30_kat_004_fi.html. Luettu 11.6.2012.
- SVT (Suomen virallinen tilasto) (2011) Tieto- ja viestintäteknikan käyttö. http://www.stat.fi/til/sutivi/2011/sutivi_2011_2011-11-02_kat_001_fi.html. Luettu 22.11.2011.
- Tilastokeskus (2011a) Lapsiperheiden määrä pienin vuosikymmeniin. http://www.stat.fi/tup/vl2010/art_2011-08-16_001.html. Luettu 16.9.2011.
- Tilastokeskus (2011b) Syntyvyys on yhä nousussa. http://www.stat.fi/til/synt/2010/synt_2010_2011-04-15_tie_001_fi.html. Luettu 16.9.2011.
- TNS Gallup (2011a) Otavamedia / Kaksplus. <http://tnsmetrix.tns-gallup.fi/public/viikolista/otavamedia/details/DifferentUsers/157>. Luettu 8.1.2012.
- TNS Gallup (2011b) Sanoma Magazines Finland / Vauva.fi. <http://tnsmetrix.tns-gallup.fi/public/viikolista/smf/details/DifferentUsers/99>. Luettu 8.1.2012.
- TNS Gallup (2011c) Sanoma Magazines Finland / Perhe.fi. <http://tnsmetrix.tns-gallup.fi/public/viikolista/smf/details/DifferentUsers/102>. Luettu 8.1.2012.
- TNS Gallup (2011d) Otavamedia / Plaza Ellit. <http://tnsmetrix.tns-gallup.fi/public/viikolista/otavamedia/details/DifferentUsers/186>. Luettu 8.1.2012.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2002) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.
- Törrönen, Maritta (2012) Onni on joka päivä – Lapsiperheen arki ja hyvinvointi. Helsinki: Gaudeamus.
- Valentine, Gill & Holloway, Sarah L. (2002) Cyberkids? Exploring children's identities and social networks in on-line and off-line worlds. *Annals of the Association of American Geographers* 92 (2), 302–319.
- Vanhanen, Emma (2011) Vertaistuki verkkokeskustelussa – neuvottelevaa tukea ja autoritääristä auttamista. *Janus* 19 (1), 36–51.
- Vauva (2011) Keskustelut. <http://www.vauva.fi/keskustelut>. Luettu 18.11.2011.
- Vuori, Jaana (2001) Äidit, isät ja ammattilaiset. Sukupuoli, toisto ja muunnelma asiantuntijoiden kirjoituksissa. Tampere: Tampere University Press.
- Vuorinen, Kimmo (2005) Etnografia. Teoksessa Saira Ovaska, Anne Aula & Päivi Mäjaranta (toim.) Käytettävyydestä tutkimuksen menetelmät. Tampereen yliopisto, Tietojenkäsittelytieteiden laitos B-2005-1. Tampere: Tampereen yliopisto, tietojenkäsittelytieteiden laitos, 63–78.
- West, Candace & Zimmermann, Don H. (1987) Doing Gender. *Gender and Society* 1 (2), 125–151.
- Winzelberg, Andrew (1997) The analysis of an electronic support group for individuals with eating disorders. *Computers in Human Behavior* 13 (3), 393–407.